

nemůže mu odvolací soud tuto náhradu dnes již přiznati. Nemůže tak učiniti proto, poněvadž výše náhrady je sporná a soud nemá pro určení této náhrady ve spisech potřebného zjištění skutkového. Proto omezil se soud na to, že přiznal žalobci zásadně nárok na náhradu mezeitimním rozsudkem.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované.

D ů v o d y:

Po právní stránce nelze dovolání přiznati oprávněnosti. Dovolatelka snaží se odůvodniti v rámci tohoto dovolacího důvodu, že žalobce, porušiv vzájemnou smlouvu, zavedl důležité příčiny k předčasnému propuštění po rozumu ustanovení Šu 27 čís. 1 a 2 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., a že proto odvolací soud neposoudil věc po stránce právní správně. Než odvolací soud nedospěl k svému rozhodnutí na základě toho, že žalobce nezavedl příčiny, nýbrž z úvahy, že dovolatelka, vypověděvši dne 23. listopadu 1923 smlouvu s dovozatелеm, známou jí v té době okolnost, že žalobce zastupuje firmu jinou, jako důvod k výpovědi neuplatňovala, čímž dala způsobem nepochybným na jevo, že jí jako důvod pro zrušení smlouvy využití nechce a že, dávši na jevo, že z okolnosti, že žalobce zastupuje firmu jinou, nechce činiti důsledky, které z ní po zákonu činiti mohla, nemůže z okolnosti té čerpati důvod pro propuštění teprve dodatečně, když žalobce výpověď přijati odepřel. Toto právní posouzení odvolacího soudu jest správné a jest dodati, že měla dovolatelka, jež dle vlastního přednesu a dle seznání Stanislava N-y již věděla v době výpovědi o uplatňovaných propouštěcích důvodech, tyto důvody k o k a m ž i t é m u z r u š e n í služebního poměru uplatniti, považovala-li je za oprávněné. Tím, že se dovolatelka rozhodla pro v ý p o v ě ě d', ano ve výpovědi nevyklučovala ani dalšího jednání se žalobcem a žalobce nepropustila ze služebního poměru, jest za to míti, že se vzdala práva k okamžitému propuštění a nemohla tedy již užiti toho práva dodatečně, když žalobce výpověď odepřel. Je-li tomu tak, nebylo vůbec třeba obírat se otázkou, zda uplatňované propouštěcí důvody byly po rozumu Šu 27 zák. o obch. pom. důležité a zda vůbec oprávněvaly k okamžitému propuštění. Nebyla pak také dovolatelka oprávněna, ustanoviti výpovědní lhůtu libovolně na 15. února 1924, nýbrž byla vázána na smlouvu a mohla rozvázati služební poměr teprve k 15. dubnu 1924. Jest proto žalobcův nárok, pokud domáhá se zaplacení za dobu předčasného zrušení smlouvy důvodem svým ustanovením Šu 29 zák. o obch. pom. zcela opodstatněn.

Čís. 6393.

Proti žalobě věřitele pozůstalosti, jenž si vymohl oddělení pozůstalosti podle Šu 812 obč. zák. a jemuž byla přikázána k vybrání pohledávka pozůstalosti, na poddlužníka o zaplacení přikázané pohledávky, nemůže poddlužník namítati započtením vzájemnou pohledávku, jež mu vzešla po zůstavitelově úmrtí proti dědici, jenž se k pozůstalosti přihlásil, avšak práva na volnou disposici s jednotlivými kusy pozůstalosti

nenabyl. Práva a závazky takového dědice jsou zřetelem k pozůstalosti právy a závazky třetích osob, nesúčastněných na poměru mezi pozůstalostním věřitelem a pozůstalostí.

Svěřil-li soud dědici pouze správu pozůstalosti ve smyslu §u 145, první odstavec nesp. říz., nemůže věřitel dědicův nabýti zástavního práva podle §u 822 obč. zák. na pozůstalostních věcech.

(Rozh. ze dne 20. října 1926, Rv I 736/26.)

Bedřich F. domáhal se na firmě H. zaplacení 50.000 Kč, tvrdě, že mu přísluší proti pozůstalosti Františky U. na základě směnečného platebního příkazu ze dne 27. ledna 1925 pohledávka 300.000 Kč s příslušenstvím, že k vydobytí (zajištění) této pohledávky bylo mu povoleno usnesením ze dne 5. února 1925 zabavení a usnesením ze dne 18. září 1925 přikázání společenského podílu, který patřil zůstavitelce Františce U. proti žalované straně a byl splatný ve výši 180.000 Kč ke dni 1. ledna 1924 a že žalovaná strana po zaplacení 130.000 Kč odpírá mu vyplacení zbytku toho podílu 50.000 Kč. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, nepopírajíc správnost přednesu žalobcovy, namítajíc však započtením svou vzájemnou pohledávku 50.000 Kč, která jí přísluší na základě směnečného platebního příkazu obchodního soudu ze dne 10. ledna 1925 proti dědicům zemřelé Františky U-ové, Karlu a Emanuelu U-ovým, jež dle úmluvy s nimi má býti vyúčtována na společenský podíl zůstavitelky, a uplatňujíc přednostní právo zástavní, jehož nabyla exekčním zabavením tohoto společenského podílu ve prospěch oné své pohledávky podle usnesení ze dne 22. ledna 1925 a jeho přikázáním k vybrání podle usnesení ze dne 27. března 1925. **P r o c e s n í s o u d** p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Soud shledal námitky strany žalované lichými a bezpodstatnými. Pokud jde o námitku započtení, je ve smyslu §u 1438 obč. zák. nepřipustnou, poněvadž započítati lze jen pohledávky mezi tímž věřitelem a dlužníkem, kdežto zde jde na jedné straně o pohledávku Františky U. (její pozůstalosti) proti žalované straně na vyplacení společenského podílu a na druhé straně o pohledávku žalované strany vzniklou po smrti Františky U., proti Karlu a Emanuelu U., tedy osobám třetím, třebas přicházejí v úvahu i jako dědicové pozůstalosti, jež jim však odevzdána ještě nebyla. Pokud jde o přednostní právo zástavní, zjistil soud na základě exekčních spisů, že právo to ohledně Karla U. zaniklo zrušením exekuce z důvodu §u 12 konk. řádu, dle usnesení soudu ze dne 24. října 1925. Ohledně Emanuela U. je právo to oproti nároku žalobcovu právně bezúčinným, ježto exekuce povolena byla neprávem, pokud se týče dle předpisu §u 822 obč. zák. účinná může býti za předpokladu, že zabavená součást pozůstalostního jmění, t. j. onen společenský podíl byl Emanuelu U. odevzdán do volné dispozice, případně jemu odevzdán. Tomu však tak nebylo, ježto soud zjistil z pozůstalostních spisů, že Emanuel U. měl jen správu pozůstalostního jmění, nikoliv však volnou disposici se jměním pozůstalostním a že usnesením obchodního soudu ze dne 20. března 1925 byla mu i tato správa odňata, když k návrhu žalobcovu povoleno bylo oddělení podle § 812 obč. zák. a tím pozůstalostní jmění vůbec

vyhraženo k přednostnímu uspokojení věřitelů pozůstalostních před věřiteli dědiců. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Obě otázky pro spor závažné rozřešil první soud po stránce věcné i právní zcela správně. Již z ustanovení § 812 a 822 obč. zák. je zřejmo, že tu není týž podmět pohledávkový a závazkový, jak míní dovolatelka, neboť zákon rozeznává přesně pozůstalost od dědiců. Vždyť před odevzdáním pozůstalosti, k němuž posud nedošlo, není pozůstalost vlastnictvím dědiců, nýbrž samostatným právním podmětem vedle nich. Odvolatelka nevyvrátila svými vývody právního názoru prvního soudu, že namítané započtení tu není přípustným, poněvadž tu není pohledávek mezi tímž věřitelem a dlužníkem, jak § 1438 obč. zák. předpokládá, a stačí proto odkázati na správné důvody napadeného rozsudku. K uhájení druhé své námitky, že jí přísluší přednější exekuční právo zástavní, uvádí odvolatelka, že je lhostejno, že exekuční právo zástavní na sporném nároku zaniklo ohledně Karla U. dle § 12 konk. ř., ježto dotyčné povolující usnesení je dosud v platnosti ohledně Emanuela U. Také v této příčině nevyvrací odvolatelka svými vývody správný právní názor procesního soudu a správné jeho odůvodnění, že ohledně Emanuela U. je namítané přednostní zástavní právo právně bezúčinným. Rozhodujeť zde předpis § 822 obč. zák. v novém doslovu, a je jisto, že žalovanou zabavený podíl pozůstalosti po Františce U. nebyl podle předpisu § 145 druhý odstavec nesp. říz. pozůstalostním soudem odevzdán do volné dispozice ani Emanuelu U. Pouhou správou pozůstalosti, která mu byla svěřena, nenabyl práva volné dispozice se zmíněným podílem, neboť toto právo musí býti podle § 145 druhý odstavec nesp. říz. výslovně uděleno. Ale i tato jeho správa byla zrušena povoleným oddělením jmění podle § 812 obč. zák. Tímto oddělením jmění mělo býti právě zabráněno smísení jmění pozůstalostního se jměním dědiců na úkor věřitelů pozůstalostních. Nemohla tudíž ani žalovaná s účinkem zabavití nárok na zmíněný společenský podíl této pozůstalosti, ježto nebyl dán jejím dlužníkům jako dědicům této pozůstalosti ani do volné dispozice, nadtož do vlastnictví.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Proti rozsudku soudu odvolacího vznesla žalovaná firma dovolání toliko z důvodu nesprávného právního posouzení věci (čís. 4 § 503 c. ř. s.). Provádějíc tento dovolací důvod poukazuje dovolatelka jednak na námitku započtení, jednak na námitku, že jí k nároku, který žalobce jakožto věřitel, jemuž byl nárok přiznán k vybrání, uplatňuje proti pozůstalosti Františky U. v tomto sporu žalobou o zaplacení, přísluší přednější exekuční právo zástavní. V onom směru shledává dovolatelka nesprávné právní posouzení v tom, že jak odvolací soud tak i soud prvé stolice vyslovily nepřípustnost započtení s hlediska §u 1438 obč. zák. z té příčiny, že lze započítati jen pohledávky mezi tímž věřitelem a dlužníkem, nikoliv však ve sporném případě, kde jde na jedné straně o pohledávku Františky U. (její pozůstalosti) proti žalované straně na vyplacení společenského podílu, na druhé straně o pohledávku žalované

strany vzniklou po smrti Františky U. proti Karlu a Emanuelu U., tedy proti osobám třetím, třebaš přicházejí v úvahu i jako dědicové zmíněné, jim však dosud neodevzdané pozůstalosti. Dovolatelka napadá tento názor nižších soudů, majíc za to, že Karel a Emanuel U. jsou výhradními dědici zesnulé Františky U., že tedy zde nastala universální sukcesse Karla a Emanuela U. do práv Františky U-ové a že započtení jest tu možným, poněvadž jest zde podmět pohledávkový i závazkový týž. Neuznávše tento důvod za správný, neposoudili nižší soudové věc nesprávně, neboť přihlášením se k dědictví nestávají se přihlášení dědicové neobmezenými pány pozůstalosti, nýbrž jen jejími aktivními a pasívními representanty, vyjmouc případy §§ 812, 813 a jiné. V tomto případě jde o takovouto výjimku po rozumu §u 812 obč. zák., kde žalobce v tomto sporu jako věřitel pozůstalosti vymohl si oddělení jmění pozůstalostního od jmění dědiců a má tudíž jako takový nárok na pozůstalostní jmění před přihlásivšími se dědici, jichž věžitelem se stala žalovaná firma teprve po úmrtí zůstavitelky. Proto nemá žalovaná dovolávající se firma žádné jiné právo na pozůstalostní majetek, než to, které jí poskytuje ustanovení §u 822 obč. zák. ve znění III. d. nov. Proti žalobci jako pozůstalostnímu věřiteli jest tudíž po oddělení podle §u 812 obč. zák. v závazku pozůstalost jako taková, nikoliv však dědicové k pozůstalosti pouze se přihlásivší a práva po rozumu §u 145 druhý odstavec nesp. říz. na volnou disposici s jednotlivými kusy pozůstalostního majetku nenabyvší. Práva a závazky takovýchto dědiců jsou zřetelem k pozůstalosti právy a závazky osob třetích, na poměru mezi věžitelem pozůstalostním a pozůstalostí jako dlužníci nezúčastněných a proto nemohla ani žalovaná firma zabavením a příkázáním ku vybrání pohledávky dědiců za ní nabytí více práv proti pozůstalosti než tito sami. Tím jest také již vlastně rozhodnuto o námitce dovolatelky ve druhém směru, totiž o jejím přednostním právu, z nabytého práva zástavního pro ni domněle plynoucím, a to jak tvrdí, aspoň ohledně Emanuela U., když již zaniklo její právo zástavní podle §u 12 konk. ř. ohledně Karla U. Neobstojí její výtky, že soud druhé stolice vykládá příliš úzce předpis §u 822 obč. zák., maje za to, že připouští zřízení práva zástavního jenom tam, kde by bylo došlo k odevzdání věci, nikoliv však také tam, kde byla dědici svěřena toliko správa pozůstalosti. Netřeba se pouštět do výkladu, znamená-li slovo »überlassen — propůjčiti« v §u 822 obč. zák. totéž co »odevzdati — übergeben«, neboť jest v tomto případě jisto, že soud neponechal, aniž odevzdal jednotlivé kusy pozůstalostního majetku dědicům k volné disposici a že nenabyli proto dědicové žádné právní držby nad kteroukoliv částí pozůstalostního majetku a tudíž ani ne nad společenským podílem u žalované firmy. Že pouhá správa pozůstalosti takové právní držby a spojené s ní volnosti disposiční nezakládá, plyne jasně z ustanovení §u 145 nesp. říz. srovnáním odstavce prvního s odstavcem druhým, kde se rozlišuje mezi obstaráváním a správou pozůstalosti a mezi právní držbou, kterou může soud pozůstalostní povolit dědicům za určitých předpokladů. Není-li však sporu o tom, že soud svěřil dočasně jen obstarávání a správu pozůstalostního jmění dědici Emanuelu U., kterou mu pak odebral, a povolil žalobci jako pozůstalostnímu věřiteli oddělení jmění po-

zůstalostního podle § 812 obč. zák., jest jisto, že není zde předpokladu §u 822 obč. zák. pro nabytí práva zástavního pro věřitele dědiců. Řešení účinnosti tohoto práva zástavního nelze odkázati na zvláštní spor (§ 37 ex. ř.), neboť tím, že dovolatelka sama námitkou se tohoto práva dovolala, byl dán právní i skutkový podklad pro rozřešení této námitky v tomto sporu.

Čís. 6394.

Nepřípustnosti a zrušení exekuce, povolené na základě exekučního titulu dosud právní moci nenabyvšího, nelze se domáhati žalobou podle §§u 35—37 ex. ř., nýbrž pouze žalobou »z důvodů jiných.«

(Rozh. ze dne 20. října 1926, R II. 335/26)

Žalobou domáhal se dlužník nepřípustnosti exekuce a jejího zrušení, ježto prý upomínací platební rozkaz, na základě něhož byla exekuce povolena, dosud nenabyl právní moci. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by vyčkaje pravomoci v řízení pokračoval a znovu rozhodl. **D ů v o d y:** Jest přisvědčiti názoru soudu první stolice, že žaloba této rozepře není žalobou ani podle §u 35 ex. ř., ani podle §u 37 ex. ř., nelze však souhlasiti s názorem, že není žalobou podle §u 36 ex. ř. Nezbytným předpokladem exekuce jest, jak vyplývá z §u 7 ex. ř., exekuční titul. Podle §u 1 čís. 3 ex. ř. jest exekučním titulem podmíněný platební rozkaz, vydaný v řízení upomínacím (zákon ze dne 27. dubna 1873, čís. 67 ř. zák.), který již odporu není podroben. Aby se podmíněný platební rozkaz stal exekučním titulem, musí podle §u 7 zákona ze dne 27. dubna 1873, čís. 67 ř. zák. býti doručen dlužníku podle předpisů civ. řádu soudního o doručování žalob, tedy podle §§u 106 a 107 c. ř. s. a nesmí býti proti němu podán odpor ve lhůtě 14 dnů ode dne doručení (§ 6 zákona a § 1 čís. 3 ex. ř.). Pokud tedy podmíněný platební rozkaz nebyl dlužníku vůbec doručen podle předpisů o doručování žalob, nepočne lhůta 14 dnů pro podání odporu ani běžeti, tím méně uplyne, neuplyne také lhůta 14 dnů daná dlužníku k zaplacení dluhu. Před doručením dlužníku nemůže platební rozkaz nabýti právní moci a státi se vykonatelným, není exekučním titulem, a exekuce povolená a vykonaná na základě platebního rozkazu dlužníku dosud podle předpisů civ. řádu soudního o doručování žalob nedoručeného, povolena a vykonána byla bez exekučního titulu a jest proto neplatnou. Neplatnost takové exekuce není odčiněna ani tím, že dlužník nechá usnesení exekuci povolující vejíti v moc práva. Žalobce opírá žalobu o tvrzení, že platební rozkaz ze dne 19. února 1926, který je podkladem povolené exekuce, nebyl mu doručen, nýbrž že byl doručen jeho manželce, a tím uplatňuje námitku, že dosud neuplynula lhůta 14 dnů pro podání odporu a ani lhůta 14 dní daná mu v platebním rozkaze k zaplacení dluhu, že tedy nenastaly ještě skutečnosti §u 7 druhý odstavec ex. ř. pro vykonatelnost nároku rozhodné. Ježto před doručením nemůže platební rozkaz nabýti právní moci a státi se vykonatelným a pohledávka jím dlužníku k placení uložená splatnou, dlužno žalobu pokládati